

IKONO

JOSÉ MARÍA MARAVALL, QUATRE ASOS

«AP és l'adversari a vèncer»

Com a candidat conscient, té la jornada pautaada. Va d'un acte electoral a un altre i utilitza les pauses per recarregar bateries. Dic: per enllestir rèpliques a les agudeses de la competència. «¿Has vist aquestes tanques?», pregunta ple de goig José María Maravall, número u de la candidatura del PSPV-PSOE al Congrés. I tot seguit hi afegeix un comentari mordaç. Es troba en plena faena, se sent en forma i no simula que aquest desballestament electoralista el diver-teix.

L'entrevista, d'altra banda, amb prou feines es subjecta a les formalitats de rigor. Però és l'entrevista a un candidat que té els quatre asos a les mans, a més d'altres mèrits. És l'entrevista a un guanyador indubtable, que obtindrà el seu escó amb l'obligació de fer-nos oblidar el seu pecat original.

—¿Quin pecat?

—Ets un candidat «cunero». ¿O no és així?

No és la primera volta que li impu-ten aquesta mena d'estigma, però és evident que Maravall —sociòleg de la política, al capdavant— ha reflexionat sobre l'assumepte i em raona que el di-

J. J. Pérez Benlloch

Segur d'ell mateix, José María Maravall, ministre i cap de llista del PSOE per València, explica per què no se sent «cunero» i quines són les seues actituds davant totes les altres opcions. En la recta final.

putat cunero correspon a la concepció oligàrquica de la política. Es tractava d'una imposició i menys encara consultada amb els interessats.

—M'han avalat unànimement totes les agrupacions socialistes d'aquesta circumscripció. És la condició que vaig posar per a acceptar la proposta, que, per cert, es va covar sense comptar amb mi i em va sorprendre gratament.

No li va resultar difícil, a José María Maravall, conèixer —que l'aguantate és tota una altra cosa— l'ordidura valenciana. Un sociòleg és, per definició, un bon entenedor dels conflictes socials i va pel món equipat de la paciència necessària per a disseccionar les peculiaritats locals, que en el cas

valencià són tribals i, en bona mesura, al·lucinants. El sorprèn desarmat quan faig al·lusió a la valencianització dels problemes o la via valenciana cap a l'absurd. D'altra banda, però, no és aquest el tema del dia, sinó que manen les eleccions.

—¿Com veu Maravall la competència?

—Entenc que et refereixes als competidors valencians i veig, per la dreta, que els especuladors del sòl s'han erigit en defensors del valencianisme. I d'ells, el més destacat, perquè representa el grup majoritari de l'oposició, present que té el relleu propi de qui arrossega els faldons de Fraga. De l'esquerra del PSOE em consta el que ja se sap: la seua heterogeneïtat i, sobretot, la frustració del PCE. Quant al nacionalisme d'esquerres, cap al qual vull afinar tota la sensibilitat, crec que s'ha avançat més mitjançant una política normalitzadora que amb crispacions. S'hi podria adduir alguns exemples, però al meu parer és il·lustratiu el cas de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià, que el conseller Ciscar ha desenvolupat amb tacte i encert.

—¿I del PSOE, què?

—Del meu partit a València vull remarcar dues característiques que m'han cridat poderosament l'atenció: l'una, el seu arrelament, i l'altra, la calor i la dedicació amb què participen en la campanya electoral. Això em resulta, fins i tot, commovedor.

—Però de totes les forces que hi concorren, ¿quina és l'adversari a vencer pel PSOE?

—AP, sens dubte. El nostre adversari és AP.

—I els reformistes de Roca, supose.

—No, els reformistes de Roca no proposen cap mesura de govern. Diuen que van per la drecera, però ¿on van?

—Poca oposició sembla la d'AP quan Felipe acaba d'augurar-los una crisi postelectoral. Si ara és feble i després esclatarà, ¿què en quedarà?

—Doncs això serà el problema de la dreta: perdran el recanvi del recanvi. Lamentable.

—Hi ha un tema que salmodia tota la campanya electoral dels socialistes i que consisteix a reclamar la necessitat d'obtenir una majoria còmoda per governar sense pactes ni coalicions. Fa la impressió que el socialisme confia poc en la maduresa democràtica del país, inclús en la maduresa dels grups que poguessen participar minoritàriament en un govern.

—No és malfiança. És la consciència —afirma Maravall— de la situació del país, del forat en què estem ficats i del qual podem eixir feliçment si disciplinem els grups d'interès. D'altra banda, pesa l'experiència d'altres governs que no tingueren oportunament la majoria. Recordem el cas de Suárez, pensem en la presència de Fraga...

I Maravall s'esplaiava citant exemples de països veïns —els llatins— en què els governs sense la deguda majoria fracassaren malgrat la maduresa política acumulada. Maravall n'ha après bé la lliçó.

—Les enquestes, per ara, asseguren aquesta majoria per al PSOE.

—Les enquestes que es publiquen no ens afavoreixen, són eufòriques i desmobilitzadores del vot. Hi ha massa exemples, a més, d'enquestes que fallaren estrepitosament. Truman guanyà contra el pronòstic de les enquestes, i tampoc no estava previst el sí a l'OTAN, i també a Galícia les enquestes avançaven uns altres resultats en les eleccions autonòmiques. En fi, no hi ha millor enquesta que treballar el resultat.

I a això s'aplica el candidat Maravall. Ve d'un míting i ja va a un altre. I, damunt, es diverteix. □

Un socialista que exerceix

J. J. Pérez Benlloch

Té 44 anys, va nàixer a Madrid, però les seues arrels són a Xàtiva. Això no l'eximeix de ser un candidat «cunero», si ens atenim a una estricta qualificació electoralista. Però això tampoc no el privarà de ser un bon diputat al Congrés, capaç d'intervenir amb eficàcia defensant els interessos valencians. Qualificatiu —tot s'ha de dir— infreqüents en els representants que aquesta circumscripció ha enviat a les Corts. Com a pragmàtics, i posats a tenir un diputat socialista amb partida de naixement forana, caldria valorar l'elecció de José María Maravall com un regal del partit.

El candidat ve avalat per un currículum dens i envejable. Com a referència, n'hi ha prou amb unes quantes dades: Catedràtic de Sociologia Política en la Complutense de Madrid, doctor en Dret, doctor en Sociologia per Oxford i ensenyant, tant en aquesta universitat com en les de Warwick i Harvard. Vuit anys de residència a Gran Bretanya no l'han convertit en un producte «made in England», però sí que li han assuaujat els perfils llatins, com podem veure en la seua contenció del gest i el gust per la precisió en la paraula. La seua aptitud polèmica no li ha minvat disciplina ni la capacitat per improvisar respostes com assots. A l'ombra d'unes bones maneres, hi ha un contrincant temible, com ho és sempre un home intel·li-

gent, culte i tímid quan l'assetgen més que no tolera.

José María Maravall no pertany a la nova onada socialista. Ni naix a la política després del 20-N. Mentre acumula excel·lents i es prepara metòdicament per complir la cursa d'un pura sang intel·lectual trenca llances per la democràcia. Això és, lluita contra el franquisme. El 1969, i per aquestes activitats, és expulsat de la Universitat. Amb uns tals antecedents hauria estat xocant que Carrero Blanco el cridàs per al seu gabinet, com algú podria haver cregut —si en tingués, de credibilitat, després de sentir la insidiosa afirmació televisada de Verstrynge.

Dic que en el seu currículum hi ha un demòcrata des de fa temps i també un polític, un socialista que no és «de per riure», condició que li reconeixen els companys de sigles i els seus antípodes. Per confirmar-ho n'hi ha prou amb el seu pas pel Ministeri d'Educació i Ciència, des d'on ha canviat —i aquest «canvi» no admet ironies— el sistema docent espanyol, expandint l'ensenyament, millorant la igualtat d'oportunitats i ofegant-ho tot plegat en un bany de democràcia. I això, malgrat les trompades i els melindros dels poders fàctics tradicionals. No debades va escriure aquest candidat la Sociologia de lo posible, que és això, exactament, fer el possible i ni un gram menys. □